

KOMENTÁŘ

31. 5. 2024

Vzdělávání v Plzeňském kraji ve školním roce 2023/2024

Demografický vývoj výrazně ovlivňuje české školství. Ve školním roce 2023/2024 byl zaznamenán mírný meziroční pokles dětí v mateřských i na základních školách. Střední školy zaznamenaly příliv populačně silnějších ročníků. Od roku 2020 roste zájem studentů s trvalým bydlištěm v kraji o vysokoškolské studium.

Mateřské školy

Ve školním roce 2023/24 navštěvovalo **mateřské školy** v Plzeňském kraji 19 496 dětí (deváté místo v mezikrajském porovnání), z nichž 51,6 % tvořili chlapci. Tyto děti navštěvovaly v Plzeňském kraji celkem 281 mateřských školek a na jednu třídu připadlo v průměru 21 dětí. Počtem učitelů v mateřských školách (1 839 přepočtených osob na plně zaměstnané včetně ředitelů) se Plzeňský kraj v rámci krajů umístil na devátém místě.

V časové řadě 2013/14–2023/24 vzrostl v Plzeňském kraji počet mateřských školek o 13, počet tříd o 82, počet dětí o 67 a počet učitelů o 298. Ve sledovaném období se počet dětí v mateřských školách pohyboval kolem 19 tisíc. Nejvyšší meziroční nárůst (687 dětí) byl zaznamenán ve školním roce 2022/23. Naopak nejvyšší meziroční úbytek dětí v mateřských školách (546) byl zaznamenán ve školním roce 2016/17. Ve školních letech 2012/13 až 2016/17 připadlo nejvíce dětí na jednu třídu (shodně 23 dětí).

V rámci ČR měl nejvyšší počet dětí v mateřských školách Středočeský kraj (52 957), dále Praha (42 771) a Jihomoravský kraj (41 868). Nejméně dětí (8 402) navštěvovalo mateřskou školku v kraji Karlovarském. Nejvyšší počet školek se vyskytoval ve Středočeském (821), následován Jihomoravským (686) a Moravskoslezským (470) krajem, nejnižší počet školek byl v kraji Karlovarském (128). Plzeňský kraj se v celorepublikovém srovnání zařadil počtem mateřských školek až na dvanácté místo.

Mateřské a základní školy v Plzeňském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	Školní rok					
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Mateřské školy	276	279	280	281	281	281
třídy	841	858	869	884	905	914
děti	18 863	18 845	18 789	19 023	19 710	19 496
učitelé	1 618	1 706	1 738	1 773	1 816	1 839
Základní školy	222	223	224	225	226	227
třídy	2 505	2 570	2 619	2 649	2 701	2 724
žáci	51 237	51 990	52 501	52 465	55 392	54 864
nově přijatí do 1. ročníku	5 721	5 723	5 766	5 769	6 406	6 407
učitelé	3 446	3 577	3 697	3 772	3 863	3 917

KOMENTÁŘ

Základní školy

V **základních školách** se začal postupně projevovat zvýšený počet žáků vlivem vyšší porodnosti. Nejvíce žáků navštěvovalo základní školu v roce 2022/23 (55 392 žáků) a oproti roku 2013/14 se tento počet zvýšil o 10 734 žáků. Ve školním roce 2023/24 však došlo meziročně k mírnému poklesu o 1,0 %. Od roku 2011/12 to byl teprve druhý meziroční pokles počtu žáků základních škol. Na jednu třídu připadlo průměrně 20 žáků. V časové řadě 2013/14–2023/24 vzrostl v Plzeňském kraji počet tříd v základních školách o 410 a počet učitelů (v přepočtených osobách na plně zaměstnané) o 767.

Počet žáků v základních školách se začal postupně zvyšovat od roku 2011/12. Nejvyšší meziroční nárůst (o 2 927 dětí) byl zaznamenán ve školním roce 2022/23. Tento nárůst byl ve velké míře ovlivněn i počtem přistěhovaných dětí s udělenou dočasnou ochranou v souvislosti s válkou na Ukrajině. Nejvíce dětí připadlo na jednu třídu ve školním roce 2022/23 (21 žáků), v následujícím roce to bylo o jednoho žáka na třídu méně.

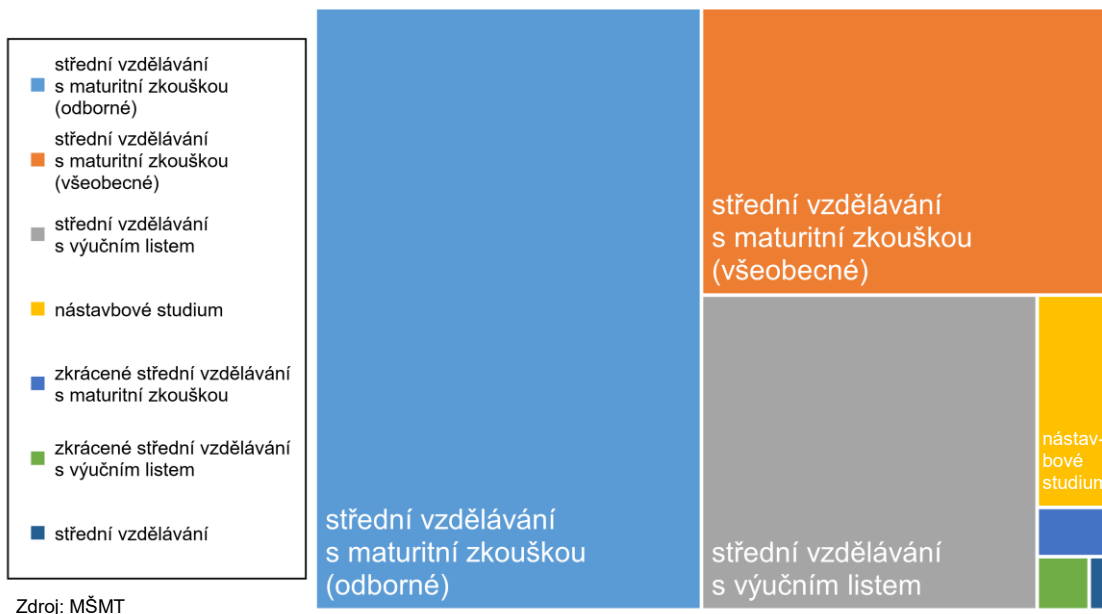
Počet učitelů přepočtených na plně zaměstnané se meziročně zvýšil nejvíce ve školním roce 2019/20, kdy vzrostl počet pedagogů v základních školách v regionu o 132. Ve školním roce 2023/24 vyučovalo na základních školách 3 917 učitelů (v přepočtených osobách na plně zaměstnané včetně ředitelů, zástupců a výchovných poradců). I když mužů, kteří přicházejí učit na základní školy, od roku 2015/16 přibývá, učitelství je stále doménou žen. Ve školním roce 2023/24 bylo 601 mužů učitelů na ZŠ, zbylých 84,7 % pak tvořily ženy.

Střední školy a konzervatoře

V Plzeňském kraji studovalo ve školním roce 2023/24 na 56 **středních školách** 26 500 žáků, z toho žáci denního studia tvořili 96,9 %. Největší zájem měli žáci o studium na **středních odborných školách s maturitou**, kde jich studovalo 12 782. Na **gymnáziích** (střední všeobecné školy) jich studovalo 6 544, **střední učňovské školy s výučním listem** navštěvovalo 5 808 osob a **nástavbové studium** jen 922 žáků. V tomto školním roce pracovalo na středních školách v regionu 2 272 učitelů (v přepočtených osobách na plně zaměstnané), z toho ženy tvořily podíl 61,3 % a mužů pedagogů vyučujících na středních školách bylo 880. Mužů, kteří přicházejí vyučovat na střední školy, v posledních letech přibývá. Od školního roku 2019/20 se jejich počet zvýšil téměř o pětinu.

KOMENTÁŘ

Žáci středních škol podle druhu vzdělávání v Plzeňském kraji (2023/2024)

Na **středních školách (denní studium)** se počty studentů do roku 2015/16 snižovaly. V posledních osmi letech je však z vývoje patrný růst, od školního roku 2020/21 je nárůst studentů denního studia na středních školách výraznější. V roce 2023/24 studovalo denně na středních školách 25 680 studentů. Meziročně jejich počet vzrostl o 1 490, ve srovnání s rokem 2015/16 to bylo téměř o 5 tis. studentů denního studia více.

V kraji mají možnost děti studovat také na **konzervatoři**. Ve školním roce 2023/2024 zde studovalo celkem 220 studentů a jejich počet byl v posledních deseti letech téměř neměnný. Působilo zde ve zmiňovaném školním roce celkem 52 učitelů. Podíl žen a mužů pedagogů byl shodný.

KOMENTÁŘ

Střední školy a konzervatoře v Plzeňském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	Školní rok					
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Střední školy¹⁾	55	55	55	55	56	56
třídy	963	977	998	1 025	1 063	1 107
žáci	21 990	22 303	22 849	23 783	24 965	26 500
z toho denní forma vzdělávání	21 180	21 512	22 100	23 027	24 190	25 680
nově přijatí do 1. ročníku	5 987	6 186	6 356	6 882	7 408	7 847
absolventi za minulý školní rok	3 988	4 089	4 447	4 796	4 584	4 668
učitelé	1 921	1 966	2 015	2 087	2 202	2 272
v tom podle oborů vzdělání:						
obory gymnázií						
školy	15	15	15	15	15	15
žáci	6 228	6 275	6 292	6 321	6 450	6 544
z toho denní forma vzdělávání	6 188	6 256	6 288	6 317	6 444	6 540
obory odborného vzdělání (bez nástavbového studia)						
školy	44	44	44	44	45	45
žáci	14 966	15 247	15 730	16 489	17 561	19 034
z toho denní forma vzdělávání	14 492	14 745	15 205	15 959	16 987	18 410
obory nástavbového studia						
školy	19	19	17	17	15	15
žáci	796	781	827	973	954	922
z toho denní forma vzdělávání	500	511	607	751	759	730
Konzervatoře	1	1	1	1	1	1
žáci	215	219	208	213	214	220
z toho denní forma vzdělávání	163	168	164	169	165	166
nově přijatí do 1. ročníku	30	30	52	30	27	57
absolventi za minulý školní rok	20	16	46	20	17	33
učitelé	51	51	46	52	53	52

¹⁾ počet škol celkem není součtem škol podle jednotlivých oborů, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých oborech vzdělání

Vyšší odborné a vysoké školy

Ve školním roce 2023/24 se v Plzeňském kraji vzdělávalo na 6 **vyšších odborných školách** 1 787 studentů, z nichž téměř dvě třetiny byli v prezenčním studiu. Na 1 studijní skupinu denního studia připadá 15 studentů, tento počet je v posledních osmi letech stabilní. Na vyšších odborných školách celkem pracovalo 108 učitelů (v přepočtených osobách na plně zaměstnané). Počet pedagogů meziročně vzrostl téměř o čtvrtinu, jednalo se především o ženy.

Počet studentů **vyšších odborných škol (denní studium)** se mezi lety 2009/10–2016/17 pohyboval nad hranicí 1 tisíce. Mezi školními roky 2014/15 až 2018/19 studentů vyšších odborných škol ubývalo. Zájem opět evidují vyšší odborné školy o jejich denní studium v letech 2022/23–2023/24, kdy se každoročně dostaly počty studentů opět nad 1 tisíc. Ve školním roce 2023/24 se jednalo meziročně o nárůst 7,3 %.

V Plzeňském kraji počty studentů **vysokých škol** (občané ČR) v průběhu let 2012–2019 klesaly. Hlavní příčinou úbytku vysokoškolských studentů bylo snížení počtu obyvatel ve věku 20–24 let o čtvrtinu. Od roku 2020 však roste v regionu zájem o vysokoškolské studium. Každoročně zde byl registrován vyšší počet přihlášených studentů s trvalým bydlištěm v kraji.

KOMENTÁŘ

V roce 2023 studovalo vysokou školu 12 030 českých studentů s trvalým bydlištěm v regionu. Ze všech absolventů VŠ mělo v regionu státní občanství ČR 2 537 absolventů, tj. 99,3 %.

V roce 2023 dosáhl počet vysokoškolských studentů (občanů ČR) s **místem výuky** v kraji 12 158 a meziročně tak mírně vzrostl o 2,1 %. Z celkového počtu studentů se státním občanstvím ČR s místem výuky v kraji studovalo v roce 2023 v prezenčním studiu 91,2 %. Nejvíce českých studentů v prezenčním studiu (15 710) bylo zapsáno v roce 2008, v roce 2023 se tak jedná o pokles 29,4 % v tomto dlouhodobém horizontu. V roce 2023 absolvovalo vysokou školu s místem výuky v kraji 2 348 studentů (občanů ČR) a jejich počet byl nižší o 45,2 % oproti roku 2011. V roce 2011 absolvoval nejvyšší počet těchto studentů (4 287) v časové řadě od roku 2001.

V Plzeňském kraji se mohou studenti vzdělávat na **Západočeské univerzitě** se sídlem v Plzni, která má 9 fakult (aplikovaných věd, designu a umění Ladislava Sutnara, ekonomickou, elektrotechnickou, filozofickou, pedagogickou, právnickou, strojní a zdravotnických studií). Ostatní fakulty, které sídlí v Plzeňském kraji, patří pod vysoké školy, které zde však nemají sídlo (např. Lékařská fakulta Univerzity Karlovy nebo Metropolitní univerzita Praha).

Vyšší odborné a vysoké školy v Plzeňském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	Školní rok					
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Vyšší odborné školy	5	5	5	5	6	6
studenti	1 252	1 296	1 423	1 442	1 723	1 787
z toho denní forma vzdělávání	813	820	904	937	1 041	1 117
nově přijatí do 1. ročníku	515	590	583	640	934	828
absolventi za minulý školní rok	289	304	235	306	327	300
učitelé	77	79	85	84	87	108
Vysoké školy¹⁾	1	1	1	1	1	1
fakulty	9	9	9	9	9	9
studenti (fyzické osoby) ²⁾	11 506	11 434	11 681	11 946	11 994	12 189
z toho se státním občanstvím ČR	11 400	11 328	11 576	11 825	11 857	12 030
absolventi (fyzické osoby) ²⁾	2 923	2 647	2 541	2 423	2 387	2 556
z toho se státním občanstvím ČR	2 904	2 628	2 524	2 414	2 366	2 537

¹⁾ veřejné a soukromé vysoké školy

²⁾ s trvalým bydlištěm v kraji

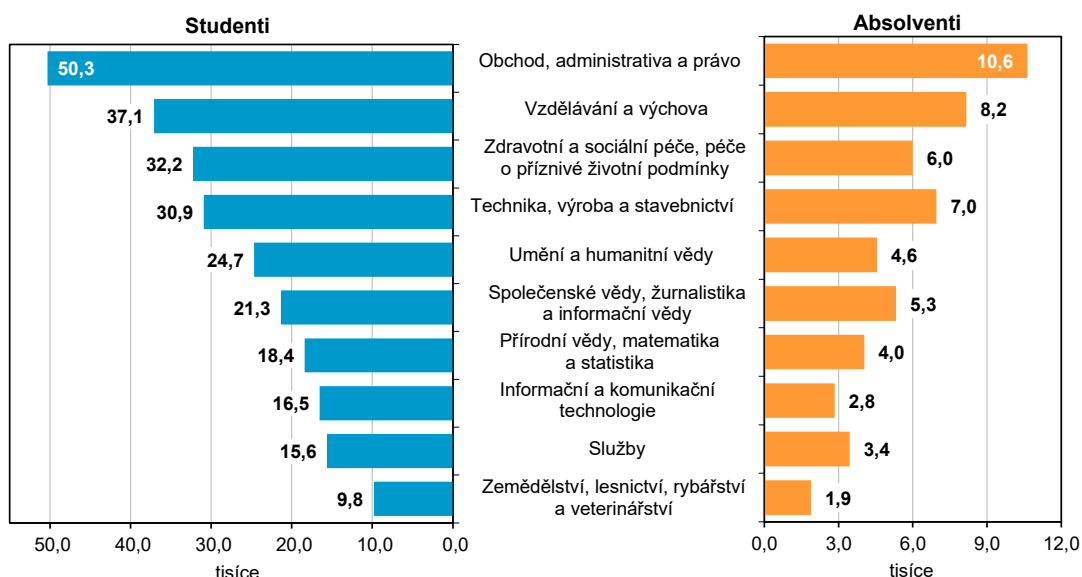
Ve studijním roce 2023/24 měli **studenti v ČR** na výběr z 54 **vysokých škol** (dále VŠ), z toho bylo shodně (po 26) škol veřejných a soukromých, dvě školy pak státní (Policejní akademie České republiky v Praze a Univerzita obrany). Nejvyšší počet VŠ se vyskytoval v Praze (26), potom v Jihomoravském kraji (8). Studenti měli možnost výběru ze 149 fakult v České republice, z toho nejvíce jich bylo v Praze (41), dále pak v Jihomoravském (29) a Moravskoslezském (16) kraji. Přestože je počet škol veřejných a soukromých shodný, školy veřejné navštěvuje majoritní většina studentů. V roce 2023 studovalo vysokou školu v ČR 253 167 studentů (občanů ČR), z toho 90,9 % studentů bylo zapsáno ke studiu na veřejné vysoké škole. Pouze 23 408 studentů (občanů ČR) si vybralo studium na soukromé vysoké škole. Je třeba zmínit, že studenti a absolventi dvou vysokých škol státních spadají pod

KOMENTÁŘ

Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra, proto nejsou zahrnuti mezi studenty a absolventy vysokých škol. Ve výběru studia dominovaly v roce 2023 nejvíce obory obchod, administrativa a právo; vzdělávání a výchova; zdravotní a sociální péče včetně péče o příznivé životní podmínky; technika, výroba a stavebnictví; umění a humanitní vědy. TOP 5 měst podle místa studia v roce 2023 byla Praha, Brno, Olomouc, Ostrava a Plzeň. V roce 2023 absolvovalo studium na vysoké škole v ČR 53 757 studentů (občanů ČR). Podle skupin oborů vzdělávání bylo nejvíce absolventů v oboru obchod, administrativa a právo; dále pak vzdělávání a výchova; technika, výroba a stavebnictví; zdravotní a sociální péče včetně péče o příznivé životní podmínky; společenské vědy, žurnalistika a informační vědy.

Studenti a absolventi vysokých škol v ČR^{*)} v roce 2023

Zdroj: MŠMT

^{*)} studenti a absolventi se státním občanstvím ČR ve veřejných a soukromých vysokých školách

Podrobnější informace o vysokých školách v ČR naleznete v níže uvedené publikaci:

<https://www.czso.cz/csu/czso/studenti-a-absolventi-vysokych-skol-v-ceske-republice-2001-2023>

Kontakt:

Ing. Lenka Hamouzová
Krajská správa ČSÚ v Plzni
Tel.: 377 612 145
E-mail: lenka.hamouzova@czso.cz